לקט דברי הדרכה וחיזוק ליושבי ארץ ישראל לאור המצב הקשה

שנשמעו בכינוסי חיזוק בהזדמנויות שונות מפי רבינו שר התורה

מרן הגאון **רבי משה שטרנבוך** שליט"א

גודל החיוב לספר בפה את הניסים ולהדגיש שזהו מעשי ה'

כתיב בתהלים (ק"ה א') "הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים נפלאותיו", ומבואר בפסוק זה שבעת שהקב"ה עושה נפלאות, חובה עלינו להודיע הדבר ולספר בשם ה', וחז"ל הקדושים הפליגו בזה בזוה"ק (זוהר חדש מ' ע"ב) וז"ל (לפי התרגום): "חובה היא תמיד לספר לפני הקב"ה ולפרסם הניסים שעושה, ואם תאמר למה הוא חוב לספר את הנסים והלא הקב"ה יודע הכל מה שהיה ויהיה לאחר מכאן, ולמה הפרסום הזה, והלא הוא עשה והוא יודע, אלא וודאי צריך האדם לפרסם הנס ולספר לפניו כל מה שעשה, מפני שאלו המילים עולים למעלה, וכל פמליה של מעלה מתקבצים ורואים אותם, ומודים לפני הקב"ה, ואז מקבץ הקב"ה את כל החבורה שלו ואומר להם לכו ושמעו את השבח שלי, ואז מתקבצים כולם ובאים ומתחברים עם ישראל, ועולה כבודו עליהם למעלה ולמטה", והרי מפורש כאן כמה הקב"ה נהנה כשאנחנו תולים את הנסים בו, ולכן שכר רב מובטח למי שמספר כעת את נפלאות ה'.

וכלפי מה דברינו אמורים - **הנה בימים האחרונים זרקו האויבים בני ישמעאל עלינו יותר מאלף טילים, ועפ"י הטבע הייתה הארץ צריכה להיחרב מכל כך הרבה טילים, אלא שהקב"ה מצילנו מידם**, ובאמת גם הישמעאלים אינם משיגים דבר זה בדעתם איך יתכן שאנחנו ניצולים מכל הטילים שהם זורקים עלינו, שדבר זה אין בדומה לו בשאר מלחמות שמדינה שלמה המותקפת מנשק רב כל כך ניצלים למעלה מדרך הטבע, [וביותר שכפי הנשמע טיל אחד סטה מהדרך ונפל בטעות ליד סיני אצל הבדואים, ונהרגו שם ארבעה], ורואים בחוש שכל הצלתינו בעת הזאת זהו יד ה' וחמלתו על עמו ועל נחלתו שדוחה את הטבע בגודל רחמיו, וחובה עלינו בעת הזאת לפרסם את ניסי ה' ולהכיר שכל הניסים הם יד ה', ולהודות לו על גודל חסדיו שאע"פ שאיננו ראויים לכך מ"מ עושה עמנו נסים רבים ועצומים כאלו לחיותינו כהיום הזה.

ויש לעורר שאין מספיק לספר שאנחנו ניצולים בדרך נס, שבזה עדיין אין שום שבח לקב"ה, שהרי גם הרשעים מודים שאנחנו ניצולים "בדרך נס", אלא שאינם מזכירים שבח והודאה לקב"ה, ותולים את הנס בטבע ואומרים שחלק מהטבע הוא שלפעמים יש "מקרים נדירים", **ולכן העיקר מה שמוטל עלינו בעת הזאת הוא להכריז שאי"ז רק "נס ומקרה נדיר" בעלמא, אלא הכל הוא יד ה' שהוא עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות**, ולהחדיר בקרבינו שלולא ה' שהיה לנו, לא היה נשאר משונאיהם של ישראל שריד ופליט ה"י, שעפ"י טבע אין לנו יכולת לשרוד כנגד אויבינו המקיפים אותנו מכל צד, וע"כ יש לנו להודות לקב"ה ולהללו ולשבחו על כל הניסים שעושה עמנו.

ויש לדעת שאע"פ שהדבר מוכרע מהשכל הפשוט שכל הצלתינו מיד אויבינו כאן הוא מכח יד ה' ורחמיו העצומים, מ"מ שכרו של התולה את הניסים בקב"ה הוא רב מאוד, שכיון שישנם רשעים שתולים את הניסים בדרך הטבע או בגודל עוצם גבורתם, לכן המאמין שבוחר לתלות בהנהגת הקב"ה, שכרו רב מאוד.

התפילה להצלתינו אינה מתקבלת אם לא נודה לקב"ה על חסדיו

ומה מאוד נואלו אותם בני אדם שבעת צרה ששומעים קול אזעקה ונפחדים לנפשם, אז הם פותחים ספר תהלים ומתפללים לקב"ה, אבל מאידך כאשר שומעים אז גודל הנס שלא אירע שום נזק, אז תחת להודות ולהלל את הקב"ה, הם תולים את הנס בדרך הטבע או בכוחות הצבא, ואינם תולים הנס בקב"ה אשר כוחו וגבורתו מלא עולם, ולאנשים אלו אין כח בתפילתם להתקבל, שהרי כאשר הקב"ה עוזר אינם באים להודות לו, אלא רק בעת צרה אז הם באים להתחנן ולבקש מהקב"ה "הב הב", ואין להם לקוות הרבה שתפילתם תועיל להם, שעיקר מה שהקב"ה דורש ממנו בעת הזאת הוא להלל אותו על גודל חסדיו, **ולכן כבר הוריתי שכאן בישיבה יאמרו לאחר התפילה פרק "מזמור לתודה" בציבור, ורק אח"כ יאמרו פרקי תחנונים**, שבלא הודאה לקב"ה לא תתקבל התפילה להצלתנו.

עיקר הצרה שלנו הוא מעת הרווחה שהקב"ה מנסינו בהם

ואספר דברים נפלאים מה ששמעתי מהגאון הצדיק רבי מרדכי פרוגמנסקי זצ"ל, (שהיה מיחידי סגולה ומשרידי גאוני ליטא שניצול בניסי ניסים ממש מגיא ההריגה, ואח"כ חלה בייסורים קשים, ונפטר לעולמו) שביקרתי אצלו בפאריז סמוך להקמת המדינה, ושמעתי מפיו שכשם שבמצרים מתחילה עינו את אבותינו בעבודת פרך, ואח"כ בעת גאולתם זכו לתקופת הרווחה, וכמו שאמרו (בכורות ה:) "אין לך אדם מישראל שלא היו עמו תשעים חמורים לובים טעונים כסף וזהב של מצרים", כמו כן אף לאחר גמר ימי מבול האש של ימי השואה, תבוא תקופת רווחה, וכמו שבמצרים עם ישראל נכשלו דווקא מתוך ההרווחה, שלא עמדו בניסיון העושר ועשו את עגל הזהב (כמבואר בברכות ל"ב ע"א), כמו כן אף ההרווחה שלאחר ימי השואה יהיה ניסיון גדול לעם ישראל, שהקב"ה יעמיד לנו הרבה מיליונרים ומיליארדרים יהודים שלא היה במשך גלותנו, כדי לנסות אותנו אם ננצל את תקופת הרווחה לעבודתו יתברך, או שח"ו נרדוף אחרי הממון ונחפש לוקסוס תאוות ותענוגים.

ואף אנחנו יש לנו לומר כן בעת הזאת, שעיקר הפחד שלנו כעת הוא מניסיון הרווחה, שעל ידי הרווחה הגדולה שעושה עמנו הקב"ה ומצילנו מאויבינו, נוכל ח"ו להיכשל ולא לתלות את הנסים בגודל רחמי ה' וחסדיו, ואם ניפול ח"ו בניסיון הזה, אז המצב יהיה ח"ו מר מאוד, והקב"ה מנסה אותנו כעת לראות איך נקבל את הנסים, אם נתלה ח"ו בטבע, או שנכיר בגודל חסדי ה' ונודה לו.

אין לניסים הללו שייכות ח"ו לגאולתינו העתידה

אמנם יש להדגיש שהנסים הגדולים שאנחנו רואים עכשיו אינו קשור ח"ו לגאולתנו העתידה, ותכלית צפייתנו אינה לניסים כאלו, אלא אנחנו מצפים בכיליון נפש לניסים גלויים בקיבוץ גלויות האמתי, וכמו שאנו מתפללים יום יום (תהלים ק"ו מ"ז) הושיענו ה' אלוקינו וקבצינו מן הגויים להודות לשם קדשיך ולהשתבח בתהילתך", ואז יהיו ניסים מרובים ועצומים וכמו שאמרו חז"ל (ילקוט שמעוני הושע תקי"ז) "גדול יום קבוץ גליות כיום שנבראו בו שמים וארץ", וכן כתיב בירמיה (כ"ג ז') "הנה ימים באים נאום ה', ולא יאמרו עוד חי ה' אשר העלה את בני ישראל מארץ מצרים, כי אם חי ה' אשר העלה ואשר הביא את זרע בית ישראל מארץ צפונה ומכל הארצות אשר הדחתים שם" והיינו שמרוב גודל הנסים שיהיו בקיבוץ גלויות, נשכח לגמרי מהנסים הגדולים של יציאת מצרים, כי נראה ניסים הרבה יותר עצומים אז.

גודל האחריות המוטלת עלינו בעת הזאת

והנה הדבר ברור שכל מה שהקב"ה מצילנו בשעת סכנה זו מיד אויבינו צמאי הדם, זהו בזכות התורה והתפילה של רבי רבבות מעם ישראל, ומכאן תשובה ניצחת לאותם השואלים למה אין החרדים מתגייסים לצבא, שהרי אם אך יפקחו עיניהם יראו שאדרבה על ידי לימוד התורה אנחנו פועלים בעיקר את הצלת היישוב כולו, שהרי מי מפיל כעת את כל הטילים הללו בשדות פתוחים, או מי הוא הדואג לכך שגם אם ייפול טיל בבית יהיה זה בזמן שאין אנשים בבית - או שהטיל לא יתפוצץ, וכי חיילי צבא המדינה יכולים לעשות כן, והלא אין זה אלא עבודה של רבבות בני תורה שעל ידי כח התורה והתפילה שלהם ריחם הקב"ה, ובלא הניסים האלו היינו כבר אבודים מזמן ה"י, ובעהשי"ת עוד יבוא יום לא רחוק שיבינו שצבא ה' מציל ויציל את היישוב כולו בארץ ישראל בזכות התורה.

וזכורני שלפני כמה שנים שאלו אותי למה איננו מתגייסים לצבא, והרי צריכים חיילים שילחמו בפועל בחזית מול האויב, והשבתי שאנו מגויסים לצבא ה', והשיבו לי שהאויב אינו מפחד מהצבא שלכם אלא מהצבא שלנו, ומה תועלת יש בצבא שלכם להתגבר על האויב, והשבתי שאני רואה בטענה זו כעזות וככפוית טובה, שהרי לקחת קצין ולעשות אותו חייל זה חוצפה נוראה, וכ"ש שלקחת את בני התורה המגויסים לצבא ה', ולהוריד אותם לחיילים בצבא, זה וודאי חוצפה נוראה, שהרי בני התורה משמשים במלחמה כ"קצינים" שמצילים בפועל את היישוב כולו מסכנת נפשות ממשית, שהרי לולא זכות התורה כבר מזמן היה האויב גובר עלינו ומשמידנו ח"ו, וא"כ איך אפשר להעיז פנים ולכפור בטובה ולבקש מאתנו שנרד לדרגת חיילים פשוטים בשעה שאנחנו מצילים את כל יושבי הארץ מסכנת כליה מוחשית.

כל מה שאנו שורדים בארץ ישראל זהו רק בזכות התורה

ובאמת לא רק בתקופה זו אנחנו ניצולים בניסי ניסים בזכות התורה, אלא כל מה שאנחנו שורדים כאן בארץ ישראל, זהו הכל למעלה מדרך הטבע, שהרי אנחנו מוקפים מכל צד באומות עשירות שיש להם עשרות מיליוני חיילים שמוכנים ללחום בנו, וכל מה שאנו זוכים לנס גלוי לשרוד ככבשה אחת בין שבעים זאבים, זה הוא רק מכח התורה, אבל אם נאבד את זכות התורה אז נשוב להיות כמו כל אומות המונהגים על פי הטבע, ואז לא יהא לנו שום סיכוי לשרוד מול אויבינו, וא"כ נתבונן נא מי שומר עלינו - המדינה או אנחנו, והרי מי פועל את כל הניסים הללו למעלה מדרך הטבע, המדינה או אנחנו, ואדרבה, המדינה שמנסים למעט את לומדי התורה, הם מגבירים את כח האויב, ואנו לומדי התורה מצילים את כל האומה בזכות התורה.

וכן אנו יכולים לראות בחוש שלאחרונה שהמדינה הגבירו את הגזירות נגד קיום התורה בארץ ישראל, מתרגשים על המדינה כאן עוד ועוד רדיפות וצרות מאויבינו המקיפים אותנו, כי כמה שפוגעים בתורה מתמעט הזכויות לזכות לניסים מעל דרך הטבע, וכל כמה שאין לנו זכויות לניסים, ממילא אנו אבודים על פי הטבע.

ולכן בזמנינו מוטל על כל בן תורה להעיר את רוחו בגודל מעלתו ולדעת שהוא מצבא ה' ועליו קיים העולם, והוא מגן באמת על הארץ מפני הסכנה המוחשית מאויבינו צמאי הדם, ולדעת שבן תורה העוזב את תלמודו והולך לצבא, הרי הוא עריק מצבא ה', ולא רק שאינו מגן עלינו בהליכתו לצבא המדינה, אלא אדרבה הוא מקלקל ומגביר את הסכנה ועונשו רב מאוד, שהרי הוריד חייל אחד מצבא ה', ועוד, שעצם הרפיון מהתורה מחזק את כח האויבים, וכמו שאמרו חז"ל (ילקוט שמעוני בשלח רס"א) על הפסוק (שמות י"ז ח') "ויבוא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים", שע"י שרפו ידיהם מן התורה בא עמלק ונלחם בישראל.

וחובה על המשגיחים ומרביצי התורה להחדיר עניין זה בליבות התלמידים בני הישיבות, כי לדאבוננו ישנם בחורים חלשים שאין להם את הגאווה בכך שהם זוכים להיות בני תורה, ובאמת זהו עיקר הנושא שנוגע לנו למעשה מגזירת הגיוס, כי על שאר בני התורה אני ערב לכם שלא יגייסו אותם בכפייה, שלא שייך מציאות של גיוס בכפייה, וכל הנושא של גזירת הגיוס, זהו על אותם בני הישיבות חלשי רוח שאין להם את החוזק והאומץ להתגאות ולדעת שכל בן ישיבה מציל בכח תורתו את רבבות תושבי ארץ ישראל מסכנת כליה מוחשית.

ולכן צריך להחדיר בבני הישיבות את דברי הרמב"ם הידועים בסוף הלכות שמיטה ויובל (פרק י"ג הלכה י"ג) שכתב על בני התורה שהם 'קודש הקדשים', עיי"ש בלשונו הזהב שכתב 'ולא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש מכל באי העולם

אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמוד לפני ה' לשרתו ולעובדו לדעה את ה' והלך ישר כמו שעשהו האלהים ופרק מעל צוארו עול החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם הרי זה **נתקדש קדש קדשים**, עכ"ל, ויש להשריש דבר זה כדי שהתגאו בדרך התורה ולא יראו שום חשיבות באלו המשרתים בצבא, וכבר ביכה מו"ר הגה"צ רבי משה שניידער זצ"ל שישנם משגיחים המדברים בשיחות מוסר הרבה פילוסופיה ומחשבה, אבל אינם מדברים ממה שנוגע למעשה לחזק את בני הישיבות בענייני הזמן הנוגעים למעשה.

אם נסמוך על צבא המדינה מצבינו יהיה מסוכן מאוד ח''ו

ובעת הזאת שאנחנו מקווים לישועת ה', עלינו לבטוח אך ורק בקב"ה, ולא לתלות שום תקווה בכח צבא המדינה, שאם נחשוב שצבא המדינה מציל אותנו, אז הקב"ה לא יעזור לנו כלל, ורק אם נדע באופן ברור שהישועה תלויה אך ורק בקב"ה שמושיע אותנו בכח צבא ה' - בני התורה, אז נזכה לניסים, וכמו שפירשו המפרשים את הפסוק בתהילים (קכ"א א') "מאין יבוא עזרי" שהכוונה היא כך - מאין" - כאשר נרגיש שאין מי שיכול לעזרנו אלא הקב"ה, אז "יבוא עזרי" - הקב"ה יושיענו, שרק אם נרגיש שאין מי שיעזור לנו אלא הקב"ה בלבד, אז הקב"ה יושיענו.

יש לנו ללמוד מגיוס המילואים של המדינה, לגיוס חיילי צבא ה'

ואספר על שיחה שהייתה לי לפני שנים רבות עם אחד מראשי הצבא כאן בא"י, שביקשתי ממנו לפטור מגיוס אברך שלמד בהתמדה רבה, והוא ששנה ופירש התלונן לפני שיש קרוב לארבעים או חמישים אלף בני תורה פטורים מצבא, ובשביל שיהיו רבנים מרביצי תורה מספיק לכל היותר כאלפיים בני תורה שילמדו בישיבות והשאר יתגייסו לצבא, וכמנהג ישראל תמיד בארצות הגולה, שרק עילויים ויחידי סגולה ממש המשיכו לשבת באהלה של תורה.

והשבתי לו שבצבא ה' העניין מתנהל ממש כמו בצבא שלהם, שבצבא שלהם ישנו חילוק בין ימי שלום לימי מלחמה, שבימי שלום כל אחד מתגייס לשנתיים או שלש שנים, והצבא משתדל שהמובחרים שבהם יישארו בקביעות, וכמו כן קוראים לכל אחד לבוא בכל שנה לשבועיים לאימונים כדי לרענן אותו ולהחזיר לו את הכושר להילחם, אבל בשעת מלחמה רח"ל כולם ממש מתגייסים.

ואמרתי לו שאף אצלינו הוא כן, שבדורות הקודמים שהיינו יכולים לנהל בהשקט ובבטחה חיי תורה ואמונה, זה היה "זמן שלום" אצלינו, ולכן לא היו מגייסים את כולם ב"צבא קבע" לצבא ה', אלא רק המוכשרים והמצטיינים שהצליחו בלימודם היו נשארים וקובעים את כל חייהם בבית ה', אבל השאר היו לומדים בישיבה רק במשך כמה שנים, ואח"כ היו יוצאים להתעסק לפרנסתם, והיו שורדים את חיי העולם הזה על ידי הקניין הרוחני שקנו בישיבה במשך שנים אלו, ובכל שנה היו חוזרים לישיבה לתקופה מסוימת וכמו חודש אלול או עשרת ימי תשובה להיות בבית ה' כדי להרגיש את מתיקות נועם חיי תורה ולרענן את כח התורה כדי שיוכלו לצאת עם כוחות רוחניים לכל השנה.

אמנם כל זה לא היה אלא בזמן שיכלנו לקיים את התורה כראוי, אבל בזמנינו שהממשלה כאן בארץ ישראל הכריזה מלחמה נגד הדת כדי להעביר את ישראל מדתם ואמונתם, ואנחנו נשארנו מתי מעט, עד שעיקר קיום התורה בארץ ישראל הוא בסכנה, הרי זה "עת מלחמה", ובזמן מלחמה כולם מתגייסים בדרך קבע לצבא ה', ואין אנו יכולים לתת אפילו זמן קצר לבני ישיבות לצאת מהישיבה, כי אפילו אם יהיו זמן קצר בצבא כבר יאבדו את כל שמירת הדת והאמונה, שבזמנינו אפילו ברחוב קשה ללכת לגודל הפריצות וניבול פה וכו', ולכן אנחנו כעת כולנו מגויסים לצבא ה' שהוא בישיבות כדי להגן עלינו מפגעי הזמן.

והוספתי לו עוד שכמו שמצינו במילה שאם מתו אחיו מחמת מילה אסור למולו, כמו כן גם בצבא, שהוחזק לצערנו כמה פעמים שהרבה עוזבים שם ר"ל את הדת, ודי בניבול פה ששומעים שם כדי לאבד את כל הקדושה שיש לו, וכן אמרתי לו שבמצרים שבט לוי לא עברו את השעבוד, ואף שהיו כעשרה אחוז מעם ישראל, מ"מ גם פרעה הרשע הבין שיש מושג של כהני דת שהם פטורים, ולומדי התורה בזמנינו הם כמו שבט לוי הפטורים מלצאת לצבא, ואדרבה, חלק מהמלחמה הוא מה ששבט לוי יושבים על עבודת השי"ת, שזכות זו עומדת לצבא היוצא למלחמה לנצח את האויבים, וב"ה לבסוף נענה לבקשתי, והסכים לפטור את האברך לזמן מהצבא.

בעת צרה אסור להתעלם מהצרה ולומר שלום עלי נפשי

והנה הגרי"ז מבריסק זצ"ל הביא בעת צרה את דברי חז"ל על הפסוק (בראשית ל"ב ח') "ויירא יעקב מאוד" שיעקב אבינו פחד מן החטא - והיינו שכיון שמקור הצרה הוא מחטאים, לכן בשעת צרה צריך לטפל בשורש הצרה ולפחד מהחטאים שמא יגרמו לנו מיתה ח"ו, ואמר הגרי"ז שזהו הוראה כללית לעת צרה, שאסור להתעלם מחטאינו בשעה זו ולהרגיע עצמינו שוודאי יהיה טוב, שזהו טעות גמורה, שהרי כיון שנתרגשה עלינו עת צרה, א"כ אסור לנו להתעלם מהמציאות שחטא יכול לגרום למיתה, ולכן העבודה המוטלת עלינו בעת צרה זהו לשוב בתשובה ולערוך דין וחשבון על מעשינו ולפשפש במעשינו, ורק אז נוכל להרגיע את עצמינו במידת הבטחון ולהיות רגועים שלאחר שעשינו את שמוטל עלינו, ירחם הקב"ה ויושיע אותנו.

והוסיף עוד הגרי"ז ואמר שישנם כאלו שבעת צרה רוצים להרגיש שלוות הנפש ומרגוע ואומרים לעצמם שלום עלי נפשי, ואינם מתרגשים כלל מעת צרה באומרם "יהיה בסדר", וחושבים את עצמם לבעלי בטחון שהלא הם רגועים, ואמר הגרי"ז שזה אינו בטחון כלל, כי אין הם בוטחים על הקב"ה, אלא הם רגועים משום שסבורים שאין כאן צרה כלל, ולכן הדרך הנכונה בעת צרה הוא, לדעת את המצב לאשורו שעת צרה היא ליעקב, ולהכיר את הסכנה כפי מה שהיא בדיוק, ולדעת שצריך לשוב בתשובה בזמן זה שהחטא יכול לגרום מיתה, ואז לאחר שיודע את הסכנה, ושב בתשובה על חטאיו, אם מרגיע את עצמו על ידי שבוטח בקב"ה, נחשב לבעל בטחון.

ומו"ר הגה"צ רבי משה שניידער זצ"ל היה מחזק את בני הישיבה באמונה בקב"ה בעת מלחמת עולם השנייה כאשר הגרמנים ימ"ש הפציצו את העיר לונדון, והיה אומר "לכל פצצה יש כתובת, ואנחנו נישאר עם הקב"ה".

חובת ההשתדלות בעת הזאת

אמנם יחד עם חובת הבטחון, מוטל עלינו גם חובת ההשתדלות לעשות מאי דאפשר כדי להינצל מסכנה, ולכן כאשר יש סכנה לפניו, חייב לרדת למקלט, ואם אינו יורד למקלט ומכריז שהוא בעל בטחון, הרי אינו אלא עצלן שהרי בשאר דבריו הוא עושה השתדלות ולמה כאן לא יעשה השתדלות, [אמנם אותם יחידי סגולה בכל דור שהגיעו לדרגה של "בעל בטחון בכל דבריו", יכולים לסמוך על בטחון ולא לעשות השתדלות גם במקום ששכיח הזיקא, וכמו שמספרים שרבינו הגר"א זצ"ל ביקר אצל אחיו שהיה חולה, ואמר לו שרק אם הוא במדרגה כזאת שכל חייו הוא סומך על הקב"ה בבטחון גמור, אז יכול לסמוך על בטחון גם במחלתו ולא להיזקק לרופא].

החיזוק המוטל עלינו למעשה בעת הזאת

והנה בכל הדורות כאשר היה עת צרה, היו גדולי ישראל מתאספים יחדיו לדון ולטכס עצה במה אפשר למצוא תיקון וחיזוק, ופעמים שאמרו להתחזק באמירת איש"ר בקול רם שקורעין לו גזר דינו, ופעמים אמרו במאה ברכות, אבל העיקר ידעו שהגזירה היא מהשמיים והקב"ה ממתין לנו שאנחנו נעשה תשובה, וכן לאחר מלחמת העולם הראשונה כאשר גזרו הרוסים גזירה נוראה על שלש מאות רבנים להגלותם לסיביר, ביקש הח"ח לתקן יום צום, וביקש שכל הרבנים יחתמו, וכולם אכן חתמו, ושלח להגר"ח מבריסק זצ"ל לבקשו שיצטרף עמו ולא הסכים, וביאר הגר"ח שהעיקר אינו הצום, אלא צריך להתאסף כל הרבנים לחשוב יחד מה צריך לתקן, ונחפשה דרכינו ונחקורה ועל ידי זה נבין מה צריך לתקן.

ואף בזמנינו צריכים כל ראשי ישיבות להתאסף ולחזק את לימוד התורה, ושמעתי מהגרא"ז מלצר זצ"ל שבשנים עברו בוואלוז'ין למדו בישיבה בכל יום עד ערב פסח, ולדאבוננו בדורנו אין לומדים בניסן ותשרי, וכן בשישי שבת אין לומדים, וזהו החוב המוטל עלינו בעת הזאת להתחזק בתורה ובתפילה.

חיזוק לדור האחרון

ומהגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל שמעתי, שדורנו נמשל לספינה המטרפת בלב ים שכל רגע קמים עליה גלים גדולים לשטפה ולהטביעה, אך בכל פעם מחדש הספינה שורדת, והנוסעים יושבים בספינה קצרי רוח ומתוחים לקראת הבאות עמם, ובכל איזה זמן הם כבר בטוחים שהנה עתה הגיע קיצם והספינה כבר נשברת, אך למעשה בכל פעם מחדש הם ניצולים ברגע האחרון, וכך עברו נסיעה ארוכה, ובסוף הנסיעה לקראת הגעתם ליבשה, אז כבר התייאשו כולם ואמרו שאין להם עוד כח לסבול את הצרות האלו, ואמר להם רב החובל, טיפשים, לאחר ששרדתם את כל הדרך כדי להגיע לחוף מבטחים אתם מתייאשים ונופלים ברוחכם בעת אשר אנחנו כבר עומדים בכל רגע להגיע ליבשה, והלא כבר שרדתם את עיקר הקושי, ונשאר לכם זמן מועט ממש כדי להגיע תיכף ומיד לחוף מבטחים.

ואמר הגר"י אברמסקי זצ"ל שכן אף אנחנו בדורות אלו, שבכל הדורות סבלנו רדיפות ללא גבול, ועכשיו בדור האחרון שמשיח כבר עומד אחר כתלינו, לא נהיה טיפשים לעזוב עכשיו חלילה את האמונה וליפול בניסיונות הזמן, אלא נשאר איתנים עם האמונה ונמתין עד שהקב"ה יתגלה במהרה לעין כל בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

מכתב מלא וגדוש ביראת שמים שכתבה אחות רבינו הרבנית מייזי ליברמן ע''ה (שנלב"ע השבוע) **לאחיה הגאון רבי דוב שליט''א לפני אירוסיה**

לדובי היקר שיחי', אני כותבת לך במהירות רבה בתקווה שתענה לי, אם אפשר, בדואר חוזר. מאמא תחי' עכשיו אמרה לי שמר דויטש דיבר אתה אתמול על מר ליברמן ועלי, ושאל אותי אם אני מוכנה לשקול את זה, ועכשיו אני רוצה להדגיש לך בצורה מאוד נחרצת - **כשאני חושבת על חיי העתידים בעוה"ז - אני יודעת ומעריכה ממעמקי ליבי שהאושר, שמחה וסיפוק היחידיים שאני באמת אוכל להרגיש, זה השמחה מלעשות מצווה, ולהרגיש שאני עבד לאדון שמרעיף את אהבתו וחסדיו עלי בכל דקה מחיי.** לגבי נישואין - עבורי, כסף זה לא שיקול. אני יודעת שאם אין קמח אין תורה, וזה מאוד נח שיהיו מקורות הכנסה, **אבל בנושא שכל חיי בעוה"ז ובעוה"ב בחשבון, אני לא רוצה שהנושא הכספי ישפיע בשיקול באף החלטה שלי,** (העוה"ז שלי תלוי לגמרי בעוה"ב שלי). בכנות, כשהמצווה הכללית הגדולה ביותר שיכולה לעמוד לפני בן אדם בחייו, עומדת לפני, אני רוצה (ותמיד התפללתי להשי"ת שיעזור לי) לבחור **רק מי שמקרב אותי ביותר לקב"ה שנתן לי את החיים ונתן לי אותם למטרה.** זה רק המטרה הזו בלבד שאני רוצה שישפיע עלי בגלל שרק זה בלבד כדאית, כל דבר אחר זה הבל הבלים בתווך הארוך. אני לא מכירה את מר ל. נ"י בכלל, נא לשלוח לי את עצתך בנתינת הדעת על מה שאני רוצה. אני מקווה שהכל ברור לך, אחותך מייזי.

המאמר נערך מידי שבוע מתורתו של מרן הגר"מ שטרנבוך שליט"א, היות שההוצאות מרובות מתבקש הציבור לסייע, לתרומות או הנצחות לע"נ וכיו"ב, יש לפנות למספר פלאפון - 0527110992, ניתן לקבל את המאמר השבועי בכל שבוע בדוא"ל (כשר), להצטרפות או לקבלת שיחות קודמות-
David052711@okmail.co.il

רבינו שליט"א יושב שבעה על פטירת אחותו הרבנית ליברמן ע"ה בביתו רחוב קצנלבויגן 4 הר נוף ירושלים ביום שישי בין השעות 10:00 עד 13:00 ובמוצש"ק לאחר הבדלה עד 22:00

נתרם לעילוי נשמת כ"ק האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זצוקללה"ה בן מרת שמחה ע"ה נלב"ע ז"ך תמוז התשע"א ת.נ.צ.ב.ה.

נתרם לעילוי נשמת אחות רבינו שליט"א מרת מסיא (מייזי) ליברמן ע"ה בת הרבני ר' אשר שטרנבוך זצ"ל נלב"ע כ"ג תמוז התשע"ד ת.נ.צ.ב.ה.